

L'herència de Francesc Pujols

Efrem Gordillo

Aquest 2015 es compleixen set segles de la mort de Ramon Llull, escoltar el batec de Francesc Pujols mentre mig mil·lenni després li agafava el relleu ens situa a tribuna per reivindicar-lo. Pujols va postular el mallorquí com a patriarca fundador de la filosofia catalana i va trobar en el seu pensament l'eix vertebrador d'un projecte messiànic de gran abast: la Pantologia o Religió Científica Catalana. Un país que no pensa és un país abocat a la misèria, i per bé que Catalunya compta amb un bon grapat de filòsofs, molts d'ells encara dormen en algun prestatge. Si fem sonar el despertador veurem que el seu missatge ve de lluny i té prou embranzida com per impulsar-nos a engrandir definitivament el cel del nostre destí.

A l'entrada del seu Teatre-Museu de Figueres, Dalí va construir un monument a Francesc Pujols destacant-hi la cita "el pensament català rebrota sempre i sobreviu als seus il·lusos enterradors". Casualment acabo de llegir-me un dels llibres de divulgació filosòfica més instructius que he tingut a les mans, es tracta de 'Francesc Pujols i Morgades, el filòsof heterodox' de Joan Cuscó (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2008). Cuscó no només hi sintetitza l'interessantíssim pensament de Pujols espolsant la seva figura sinó que, fent-lo dialogar amb altres autors, ens il·lustra la qüestió amb panoràmiques dels pensadors i els corrents culturals i polítics tan catalans com universals. Ens mostra que l'estil estètic i despeninat de Pujols, que mai perdia l'humor, va posar en evidència l'encorsetament de la intel·lectualitat oficial del moment, i que si bé el seu gran projecte va escapar-se amb el franquisme perquè no és realitzable sense un marc polític obert, aquest ha sobreviscut en estat letàrgic i vol que li insuflem sang per reeixir.

L'any passat Cuscó va donar-li un germà petit al llibre, es diu 'Francesc Pujols, filòsof' (Afers, 2014). Més curt, és també un homenatge a Ramon Llull i a la tradició filosòfica catalana explicats des de la visió que Pujols proposa en un dels seus llibres capitals: 'El Concepte General de la Ciència Catalana' (1918). Reviure Pujols és despertar un projecte faraònic adormit, experiència de proteïna per al múscul cultural actual i de gran fondària per a l'esperit del nostre futur col·lectiu.

Crònica d'abans d'ahir: l'Esteve

Carme Melchor, escriptora

A l'estiu, cap a les dotze, te'l trobaves al camí de la nòria –o de la sínia, que és el terme correcte–, al final dels Pins. Era un noi guapo, alt i prim, amb un clotet a la barbata, i duia un tràmec en una mà i un cistell al braç. Deia que recollia cosconilles pels conills, una mena de matolls petits, plans i tan enganxats al terra que havies d'anar amb molta cura per no trepitjar-los. Tenia bona veu i mentre caminava sense treure l'ull de les vorades del camí cantava a pulmó ple.

Nosaltres arribàvem als Pins pels volts de Sant Joan i el primer que fèiem la colla d'amiguetes, mentre els pares muntaven les tendes de campanya, era creuar el camí i anar a trobar l'Esteve. 'Torna a Sorrento', 'Granada', 'Muñequita linda', 'Volver'... tenia un repertori molt variat i molt ben escollit per tal d'exhibir-se davant qui l'escoltés.

-Tu, menuda, com et dius? –em demanà la primera vegada que ens vam aturar al seu costat per sentir-lo.

-Jo Carme.

-Ai, Carmeta!, quan et veig el cor em peta!... I tu, com et dius?

-Jo Josefina –va dir una de les meves amiguetes.

-Ai, Josefina! Cul gros i cara prima.

Era molt simpàtic i ens feia riure. A la Fina no tant. Un estiu vam arribar i ja no hi era; d'un any per l'altre va desaparèixer i als migdies ens vam haver de distreure amb el cavall de la sínia, donant voltes i més voltes amb els ulls tapats, pobret, per tal de regar els camps de cultiu que cuidava el Tareno. Comptàvem les voltes, vint-i-cinc, cinquanta, i quan ens cansàvem anàvem a agafar pomes... Un dia vam sentir els grans comentar la desaparició de l'Esteve. Un turista alemany de pela llarga el va sentir cantar i va quedar embadalit. Se'l va endur cap a Alemanya. Passat el temps, l'Esteve va tornar a Blanes transformat en l'Esteban de Balt. Deia que a Alemanya havia triomfat, i a Barcelona també, però que ell era blanenc fins el moll de l'os i que s'havia cansat d'anar d'escenari en escenari. A la vila va esdevenir un gran personatge. Va muntar el bar Los Tarantos per seguir encaterinant els turistes i portava uns ajustats "monos" de potes d'elefant amb dibuixos estrafolaris, a l'estil d'en Georgie Dann. Venien a veure'l col·legues de molta anomenada que havien compartit cartell i artistes de cinema d'arreu del món. Era, però, un home senzill. Em va emocionar que un dia em reconegués al bell mig del carrer Ample.

-Carmeta! Quan et veig el cor em peta! –va cridar. Quant de temps!

-Ei, Esteve!, veig que ja no portes el tràmec... –vaig dir per fer broma.

-El tràmec jo sempre el porto posat i a punt.

Recordo que em vaig posar vermella. Encara el sento riure a cor què vols.

L'informatiu gratuït, mensual i independent.
Impressió en paper ecològic.
Dipòsit Legal: GI-562-95

revista ACTUAL
c/ Muralla, 32, 17300 Blanes
mail:
actualblanes@telefonica.net
www.actualrevista.net
Mòbil 616 52 89 88
Fax 972 355 146
Tel. + contestador
972 353 444

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda o difosa per cap mitjà sense permís de l'editor.

Editor

Udo Baumann

Col·laboradors

Francesc Jiménez, Joan Adell, Isidre Serra Cervantes, Albert Ros Coll, Pedro Orellana, Carolina Kembamba, Angel Oliván, Jordi Pacheco, Pol Besalú Pujadas, Josep Farré, Billy Purdie, Victoria Pastorino, Mª Pilar Anguita, Eli Ruiz, Odile Solé Fèrè, Carme Melchor, Efrem Gordillo.

Fotos:

Udo Baumann, arxius

Impremta: Rotimpres

Repartiment:

Solano Distribució

Tiratge: 10.000 ej.

ANUNCIOS PARTICULARES POR PALABRAS (máx. 7 líneas)
Tel. + contestador 972 353 444
e-mail:
actualblanes@telefonica.net

• **Gratis** (2 publicaciones máximo): Objetos de uso, contactos, demandas de trabajo, etc.

Anuncios de pago:

• **5 €:** objetos de un importe superior a 250 €, actividades domésticas y anuncios gratuitos publicados más de 2 veces.
• **10 €:** clases, semiprofesionales y objetos de un importe superior a 1.000 €.
• **20 €:** alquiler de pisos, locales, etc, búsqueda de viviendas, terrenos y personal para empresas.
• **30 €:** objetos por un importe superior a 5.000 €, venta de inmuebles y traspasos.